

Fordybelse fremstillet Forhandlingerne om Danmark-Norges fremtidige Stilling 1718 og de politiske Kriser 1780 og 1807, han har paa ny Maade belyst Landmilitsets Karakter og Bondestandens Kaar under det begyndende Stavnsbaand. Stadig kunde han fremdrage Nyt fra Arkiverne, som han kjendte som kun faa, og altid fandt han en interesseret Læsekreds, fordi han behandlede Personer og Sager af Betydning, fordi han skildrede med Liv og Aand; han var hensynsfuld i sin Kritik og human i sin Dom.

I et Brev fra Slutningen af 1896 skrev han: „Jeg har været Medlem af Bestyrelsen i 31^{1/2} Aar, adskillig Tid længere end nogen anden tidligere, mine Studier til mit store Værk antage stedse større og større Dimensioner. Jeg vilde dog gjerne, selv om det sikkert aldrig bliver fuldendt, naa saa langt frem i det som muligt“. Dette var altsaa Grunden til, at han opgav sin Stilling i Foreningens Bestyrelse. Lykkeligvis naaede Holm langt længere frem end han troede muligt. En halv Snes Bind og Halvbind stode færdige, da omsider ikke Sygdom, men Mangel paa Kraft tvang hans Haand til at standse, skjønt han var saa ganske kort fra den sidste sluttende Skildring.

Til alt hvad vort Folk skylder Edv. Holm som Videnskabsmand og som Forbillede for samvittighedsfuld og retfærdig Forskning, knytter sig for Historisk Forening tillige det taknemmelige Minde om hvad han har udrettet for dens Virken.

Joh. Stp.

I Oberst Axel Liljefalk (Navneforandring fra Larsen), som pludselig blev bortkaldt d. 28. April 1915 efter et patriotisk-historisk Foredrag har den danske Krigshistorie mistet en ivrig og begejstret Dyrker. Liljefalk var udgaaet fra et nationalliberalt Hjem, og hans Fader virkede i en Aarrække som Borgmester i København og som Politiker. Sønnen var født i „det mærkværdige Aar“, og en Række Omstændigheder bidrog saaledes til at vække hans nationale Sans, der igen fremkaldte en levende historisk Interesse. Ved Siden af sin militære Gerning kastede han sig derfor ind paa Forfatter-

banen, og det blev her som populær Militærhistoriker, at han fik sin største Betydning. Under Medvirkning af andre Forfattere saa *Felttogene i vore første Frihedsaar* (1888), *Christian IV* og *Vor sidste Kamp for Sønderjylland* Lyset; mere helstøbte og selvstændige virker vel hans *Dansk-norske Hellehistorier I—IV*, hvor man ogsaa vil finde nye og rammende lagttagelser. Med disse populære Arbejder holder Liljefalks videnskabelige Værker ikke Maal. Ganske vist har han i Bøger som *Kalmarkrigen* (1889) og *Kejserkrigen* (1901) fremdraget nyt Stof i stort Omfang, men ofte savner man Nøjagtighed i Detaljbehandlingen, og det er ikke ret lykkedes Forf. at samle Enkelthederne under større Synspunkter. Som det saa ofte er Tilfældet med Specialhistorikere, fattedes der desuden Liljefalk den solide Ballast af almindelige historiske Kundskaber, den sikre Metode og den videre Horisont, som kun et helt Livs Syslen med historisk Arbejde giver. Ikke desto mindre vil man bevare Billedet af en varmhjertet Personlighed med et optimistisk Livssyn og en Trang til at yde ærligt Arbejde, som ofte har været en Vinding for den videnskabelige Forskning.

K. F.

D. 11. Maj 1915 døde den tyske Historiker Karl Lamprecht. Født 1856 anlagde Lamprecht fra første Færd sine historiske Studier meget bredt og fordybede sig i alle Sider af Fortidens Liv lige fra Kunsten og Litteraturen til de økonomiske og materielle Forhold. Et betydeligt Navn vandt han ved sit store Værk om *Deutsches Wirtschaftsleben im Mittelalter* (4 Bd., 1886), opbygget paa et yderst indgaaende Studium af de rige Kilder fra Moselegnene. Faa Aar efter vovede han sig i Kast med den Kæmpeopgave at skrive en udførlig Fremstilling af hele Tysklands Historie, og i 1890—94 udkom de 5 første Bind af hans *Deutsche Geschichte*, hvori han førte Skildringen frem fra Oldtiden til Reformationstiden. Skrevet med stor Livfuldhed, rig paa nye Synspunkter, med stærk Fremdragen af den kulturhistoriske Side, vandt Værket sig en stor Læserkreds. Blandt selve Historikerne blev den